

Зелений Світ

ЕКОЛОГІЧНА ГАЗЕТА
УКРАЇНИ

№ 4 (379) квітень 2023

виживання
демократія
гуманізм

УЕА «ЗЕЛЕНИЙ СВІТ» ПРОДОВЖУЄ БОРОТЬБУ

2.03.2023 р. відбулося засідання Зеленої Ради УЕА «Зелений світ». У порядку денному розглянули питання: про діяльність УЕА «Зелений світ» у період повномасштабної війни та про створення відокремленого підрозділу Уманська міська філія УЕА «Зелений світ». В різному розглянули внутрішні організаційні питання.

Голова УЕА «Зелений світ» Самойленко Юрій Іванович доповів про діяльність УЕА «Зелений світ» у період повномасштабної війни. На засіданні, зокрема, було ухвалено рішення про створення відокремленого підрозділу Уманська міська

філія УЕА «Зелений світ».

Попри поважний вік, члени Зеленої Ради УЕА «Зелений світ» беруть активну участь у громадському житті, зокрема, з екологічних питань.

Під прикриттям війни та народним спротивом московській агресії, представники влади та спритні ділки намагаються ухопити ласий шмат «народного пирога» і наші активісти протидіють таким злочинним діям. Наші активісти беруть активну участь у громадських заходах та допомагають нашим захисникам на фронті.

ДРУЗІ ПІЗНАЮТЬСЯ У БІДІ!

Ветерани УЕА «Зелений світ» пенсійного й поважного віку отримали гуманітарну підтримку від Партії Зелених Німеччини. Це — продуктовий набір близько п'яти кілограмів недорогих, але популярних, повсякденних продуктів.

Цю гуманітарну допомогу поставила Партія Зелених України для ветеранів «зеленого» руху, які мають матеріальні проблеми через військову агресію москвії проти України. Наші активісти зна-

ходяться у складних економічних обставинах і потребують уваги суспільства. Партія Зелених Німеччини простягла дружню руку допомоги українцям не лише в підтримці незахищених верств населення, а й є головним локомотивом німецького політикуму у наданні Україні військової підтримки.

УЕА «Зелений світ» щиро вдячна Партії Зелених Німеччини та Партії Зелених України за ту гігантську роботу, яку вони роблять для перемоги України та підтримки вразливих верств українського суспільства.

РІК ТОМУ, НАПЕРЕДОДНІ ШИРОКОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ

Активісти УЕА «Зелений світ» чітко усвідомлювали всю небезпеку фашистської московщини ще в кінці 2022 року. Зокрема, на засіданні Зеленої Ради УЕА «Зелений світ» 10.02.2022 була ухвалена Заява щодо об'єднання патріотичних сил України, аби протистояти московській агресії.

**Заява Зеленої Ради УЕА «Зелений світ»
щодо об'єднання патріотичних сил
України**

Дорогі співвітчизники!

Сьогодні біля українських кордонів зосередилися московські війська, які щоденно посилюються та примножуються з південних, східних та північних кордонів України. Разом з тим, усередині країни непрофесійна, популістська влада й нахабна та цинічна промосковська політична колона погрузли у корупції та штовхають Українську державу в московське імперське ярмо. Такі серйозні виклики і всередині країни, і біля її кордонів створюють значну небезпеку для українського народу і держави, що може мати непередбачувані руйнівні наслідки.

Для виживання нації, як ніколи, необхідні єдність українського суспільства та спільні зусилля всіх патріотичних сил. У такі часи, як ніколи, важлива відповідальність та вміння поборювати власні амбіції заради національних інтересів.

Щоб зберегти країну, її незалежність і європейське майбутнє, Українська екологічна асоціація «Зелений світ» закликає до консолідації всі українські національні сили, включаючи і представників моно більшості та чиновників чинної влади, котрі усвідомлюють свою відповідальність перед українським народом, розпочати діалог суспільства та політичних еліт задля захисту і збереження України у цей надзвичайно складний час української історії. Потрібно припинити боротися один проти одного.

Ми переконані, що лише консолідованими спільними зусиллями патріотичної спільноти, Україна здатна захистити свої рубежі та подолати соціальні, економічні та екологічні проблеми України.

Слава Україні!

З повагою,

Голова Юрій Самойленко

*Прийнято на засіданні Зеленої Ради УЕА
«Зелений світ» 10.02.2022*

Попри зневажливе ставлення влади до попереджень закордонних партнерів про реальну загрозу широкомасштабного вторгнення окупантів та заклики готуватися до шашликів, керівництво Української екологічної асоціації «Зелений світ» та Всеукраїнського об'єднання ветеранів били на сполох та закликали до військової підготовки.

Ще восени 2022 кожному народному депутату та до кожної фракції Верховної Ради України, Президента України буди направлені звернення про негайне прийняття проектів Законів «про територіальну оборону України» та «про протидію колаборантам».

Зрештою, ці закони були ухвалені українським парламентом під кінець року. І хоч залишалось мало часу для підготовки, в країні почали так-сяк формуватися відповідні заходи тероборони та створюватися певні елементи протидії московським агентам та колаборантам-зрадникам.

24 ЛЮТОГО 2022 РОКУ - ПОЧАТОК ТЯЖКИХ ВИПРОБУВАНЬ

Газета «Зелений світ».
Виходить з 1989 року.
Засновники газети: УЕА
«Зелений світ»

Передплатний індекс
Свідчення про реєстрацію
№ 630 серія KB
від 10.05.1994 р.
Ідентифікаційний код
№

Юридична адреса: 04070, м.
Київ, Конtrakтова площа, 4
Адреса для листування:
01004, м.Київ, вул.Л.Толстого, 9

e-mail: vtkach_ko@ukr.net .

ВЕБ сторінка УЕА «ЗС»
WWW.zelenysvit.org.ua

Шеф-редактор
Юрій Самойленко
Головний редактор
Віктор Ткаченко

Думки, висловлені авторами
матеріалів, можуть не збігатися
з позицією редакції.

Рукописи не рецензуються
і не повертаються. Листування
з читачами лише на сторінках
газети.

Надруковано УЕА «Зелений
світ»

Тираж 999 прим.

В газеті використовуються
матеріали з інтернет-видань:
Кореспондент.net; Укрінформ;
УНІАН; eko.portal.org.ua; ЕКОЛОГІЯ
ЖИТТЯ, ECOTOWN.

УЕА «Зелений світ» створе-
на в 1988 році як реакція суспіль-
ства на жакливий екологічний
стан в Україні, спричинений
Чорнобильською катастрофою
1986 року. Асоціація є членом
Міжнародної федерації «Друзі
Землі».

Голова УЕА «Зелений світ»
Юрій Іванович Самойленко.

Газета «Зелений Світ» була,
на час створення, одним з най-
перших неформальних антире-
жимних видань, в якому відкри-
валася правда про стан здоров'я
нації та екологічні негаразди
в країні. Газета стала рупором
демократії. В епоху тотального
замовчування та брехні на наших
шпальтах відкривалися жакні
картини радянської дійсності.

24 лютого 2022 року українців розбудили
вибухи ракет, мін і снарядів та тривожні по-
відомлення. Паніка та невизначеність опану-
вали суспільством, величезні колони автівок
наляканих громадян паралізували шляхи для
евакуації. Сотні тисяч українців намагалися
втечею врятуватися від московських дикунів,
шукаючи прихистку в західних регіонах та
за кордоном.

На кордоні з Білоруссю на момент втор-
гнення не було наших військ, лише прикор-

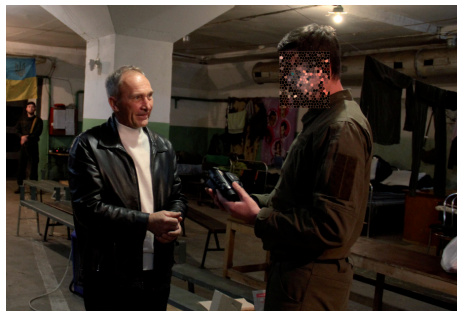

донники. Більшу частину військ Нацгвардії
вивели з аеродрому Гостомель, залишивши
лише 150 строковиків для охорони. CNN
повідомило, що Бернс був у Києві 16 січня.
Цього ж дня план нападу на Гостомель був
на столі у керівництва України. Аеропорт
Жуляни залишився без охорони взагалі.
Ні поліції, ні національної гвардії. Генерал
Кривонос, який на той час не мав посади, і
волонтери облили злітно-посадкову смугу
Жулян мастилами та взяли аеропорт під
охорону. За тиждень до вторгнення генерал
Залужний отримує наказ перекинути всі вій-
ська з Харківського напрямку до зони ООС,
і просто «не встигає» це зробити, тим самим
врятувавши Харків від окупації.

Але окупанти та їхні посіпаки в країні не
врахували те, що ЗСУ, нацгвардія, поліція
та свідомі громадяни рішуче стали на захист
Батьківщини, знищуючи окупантів.

Практично у кожному населеному пункті
небайдужі громадяни створювали стихійні
блокпости та загони самооборони. Власники
мисливської зброї були головним ударним
кістяком таких загонів. Місцеві бізнесмени
та представники самоврядування забезпечу-
вали пункти контролю бетонними блоками,
мішками з піском та побутовими дрібничка-
ми. Блокпости готували коктейлі молотова
та складавали їх в надійних місцях. Водночас
точилися жорстокі бої. Ворог захоплював
стратегічні об'єкти, населені пункти й про-
ривався до Києва.

Свідомі громадяни, серед них й активісти
УЕА «Зелений світ» пішли добровольцями
до лав Збройних сил України й тероборони.
Решта намагалася чинити опір та допомагати
ЗСУ, хто як міг.

Голова Всеукраїнського об'єднання
ветеранів та УЕА «Зелений світ» Юрій Само-
йленко згадує:

24 лютого 2022 року змінило все у нашій
країні, змінило все у моїй родині, змінило все
у моєму житті. В це важко повірити тим, хто
не пережив це 24 лютого і зовсім очевидно
для тих українців, хто як і я, пересувався
містом посеред ночі під канонаду вибухів.

Родина моя живе поряд з Бориспіль-
ським міжнародним аеропортом, який був
атаковий російською авіацією та ракетами
одним із перших. Перелякані очі малолітніх
онуків, розпач в очах їх молодих мам. Не-
визначеність, що робити в цій ситуації коли
вибухи лунають поруч, як рятувати дітей.
Все це було. Була евакуація подалі від місця
бойових дій. Але куди ти втечеш від війни,
якщо можеш евакуюватися з-під Києва в туж
Київську область поближче до Яготина. А тут
ще й родичі телефонують дружині з росії та
говорять, що їхні війська стоять поряд з тим
же таки Яготиним чи Лубнами. Так, рішення
було лише одне — тероборона!

На душі стало трохи легше, коли мені,
моєму сину, зятю, внуку видали автомати,
набої та поставили чергувати на блок-посту.
І якщо я служив в армії, то інші про неї лише
чули. Навичок, що робити зі зброєю не мали.
Довелося провести не одне тренування, щоб
навчити молодих людей розбирати, чистити
та збирати автомат. Так минали тривожні дні,
над нами регулярно літали військові літаки.
На щастя, в більшості випадків — наші. Що
робиться під Києвом відслідковували з по-
відомлень на мобільному телефоні і за це
велика дяка нашим мобільним операторам.

За деякий час до мене підійшов командир
підрозділу теороборони, який видав мені
автомат (до речі, під особистий підпис у відомості
видачі зброї та набоїв) і так ввічливо
запитав мене скільки мені років. Почувши у
відповідь 73 — пішов. А через декілька днів
знову підійшов до мене з молодим хлопцем-
військовим років зо 25 і поспитав, чи не
погоджусь я передати свій автомат цьому
молодому чоловікові.

Я все зрозумів. Автоматів не вистачало
для людей призовного віку. Я відповів «якщо
автомат розбере, збере при мені, то пере-
дам», але з відповідними змінами у відомості
про отримання зброї. Так і зробили.

Розлучення зі зброєю пройшло боліс-
но. Відчуття, що ти уже не потрібен армії,
не покидало, ображало, злило. Мабуть
останнє і породило відчуття, що для армії я
ще можу зробити більше, ніж чергувати на
блок-пості. Пішов у найближчий медпункт,
там, виявилось, хазяйнувала уже знайома
мені фельдшер. Запитав, що у неї є на ви-
падок, коли привезуть поранених. Відповідь
шокувала — нічого, крім декількох бинтів та
перекису водню. Не гаючи часу, посадив її
у свою автівку і ми поїхали до Переяслава.
Чому саме до Переяслава? Та тому, що мені
мій син та внук повідомили паролі, знаючи
які я міг пересуватися за цим маршрутом.
У Переяславі зайшли у 4 чи 5 аптек, але
марно. Того, що потребував наш медпункт,
а саме: знеболювальні, бинти, протизапальні
препарати, шприци — там не було. І нарешті
біля автовокзалу в аптеці «Низькі ціни» нам
пощастило. Взяли майже все необхідне. Роз-
рахувався пенсійною карткою, а не «кешом»,
як того вимагали в інших аптеках.

На зворотній дорозі, на виїзді з Пере-
яслава на автозаправці «KLO» нам за-
правили 10 літрів бензину, коли персонал
автозаправки ми переконали, що їздити на

авто в інтересах тероборони та показали медикаменти, що везли з собою.

Так починалася волонтерська діяльність. Але скоро виявилось, що гроші, які я міг витратити на допомогу армії, закінчуються, як і всякі гроші. Потрібно було відновлювати підприємницьку діяльність. А як ти її відновиш, коли в Києві воєнний стан? У березні 2022 року у Київській області над головами моїх співробітників ще літали снаряди.

Але коли ти берешся за добру справу, то нічого недосяжного не буває. Уже у квітні американські компанії почали платити нам за надані послуги (збереження майна, яке вони залишили у Києві). У травні до них долучилися невелика кількість українських компаній, які також оплачували послуги збереження їхнього майна. Червень, липень і нам задавалося, що ми уже заробили грошей для допомоги армії. Але тут, як завжди, втрутилася наша рідна українська влада, яка вимагала оплату за землю та майно за минулі місяці війни уже до 30 липня. Бізнес заволав, та як це так, у столиці був введений воєнний стан і змоги вести підприємницьку діяльність не було. Але податкова грізно попередила — не заплатите, буде перевірка і штраф. Прийшлося знову за рахунок кредитів гасити неіснуючі борги, які мав скасувати Кабінет міністрів України. Кабмін, як завжди, не спішив зі своєю постановою затверджувати перелік населених пунктів де велися бойові дії. Як ви вже здогадалися, такий перелік не затверджений ще й станом на березень 2023 року.

Що робити? Опускати руки? Ні. Вирішили продовжувати працювати, як і значна кількість малого та середнього бізнесу. В Україні, саме ці малі та середні бізнеси найбільше постраждали від війни і найбільше страждають від недалекоглядності депутатів Верховної Ради України. І особливо — від голови та депутатів бю-

джетного комітету.

Та що про сумне? Давайте говорити про добрі справи. Вересень — змогли передати Національній гвардії України тепловізор вартістю 100 тис грн, а у грудні — 30 кг меду. Оговтавшись із боргами та податковою звітністю за 2022 рік, і уже у січні-лютому 2023 року — 150 окопних свічок, 10 перископів (5 з яких виготовлені власноруч та 20 кг меду). Березень 2023 року — тепловізор за 54 тис грн та перископи за 2500 грн бійцям під Бахмут. А завдяки нашому активісту Дмитру Назаруку придбали чотири радіостанції та тепловізор загальною вартістю 155 тис. грн. та ще 40 тис.грн. передали на купівлю автівки для фронту.

І поки хтось розумно розмірковує

про перемогу, ми працюємо на перемогу Збройних сил України над віроломними рашистськими загарбниками.

Слава Україні!

Директор Виконавчої управи УЕА «Зелений світ» Віктор Ткаченко Віктор Ткаченко пригадає 24 лютого 2022 року, коли він вивіз родину у передмістя Києва, а сам другого дня широкомасштабної війни вже чергував на місцевому блокпосту з власним карабіном. Щодня без вихідних і лікарняних він виконував свій громадянський обов'язок у складі загону місцевої самооборони.

Над блокпостом наша ППО регулярно збивала рашистські ракети, а фрагменти збитих ракет падали часто й на територію населених пунктів. Деякі величезні уламки потрапляли в оселі та завдавали значних пошкоджень будівлям житлового та господарського призначення.

Погода в лютому та в березні була доволі прохолодною і доводилося істотно потерпати від холоду, адже не всі самооборонці мали в розпорядженні на дачах теплий одяг.

Поруч знаходився військовий аеродром, на який кілька разів рашисти висаджували свій десант. Щоправда цей десант завжди був вдало ліквідований, а уцілілих окупантів спеціальні загони вилучували пізніше по лісах.

Особливо приємно вражали наші люди, яким доводилося нелегко в умовах постійної напруги і страху. Попри перебої з постачанням харчів (продуктові бази були розбомблені й транспорт доставки був обмежений у пересуваннях та комендантськими годинами), люди радо ділилися з блокпостівцями то яблуками, то печивом, то рукавицями. Це було дуже зворушливо, а чути слова подяки та підтримки ще й приємно.

Вже в першій декаді травня директор Виконавчої управи УЕА «Зелений світ» Віктор Ткаченко разом із сім'єю переїхав додому. Діти відновлювали навчання, дружину викликали на роботу... Поступово оборонні споруди розібрали та відновили вільне пересування населеними пунктами. Зараз активно допомагає країні вижити в умовах війни.

Адель Босак, член Зеленої Ради Української екологічної асоціації «Зелений

світ», директор Виконавчої управи (1996-2010 р.р.) зустріла широку окупацію в столиці. Її будинок знаходиться поблизу Житомирської та Гостомельської трас, по яких вперто просувалися московські загарбники на Київ.

Попри поважний вік, народилася вона 1938 року, Адель Василівна взялася активно допомагати силам опору. У своєму під'їзді організувала збір старих простирадл, з яких, спільно з місцевими жінками плела маскувальні сітки й кікморри. Збирала бляшанки для окопних свічок і передавала волонтерам для наповнення, а також організувала в мікрорайоні збір одягу на фронт для поранених вояків, які після операції опиняються геть голими.

Також, Людмила Домасевич, окрім фінансової підтримки ЗСУ, в'язала шкарпетки та відправляла на фронт. Загалом, активісти Української екологічної асоціації «Зелений світ» в силу своїх можливостей наближали перемогу.

14 жовтня 2022 р. у День захисника України голова УЕА «Зелений світ» Юрій Самойленко вручив тепловізор українським захисникам, котрі невдовзі відбували на фронт. Така маленька дрібничка рятує життя багатьох наших вояків в умовах зіткнення з противником. Керівництво підрозділу спільно з особовим складом подякували Юрію Івановичу за цінний подарунок.

10 лютого 2023 р. голова УЕА «Зелений Світ» Юрій Самойленко передав нашим захисникам на фронт 100 штук окопних свічок та 10 окопних перископів.

Приємно те, що школярі столичної школи №281 зібрали для окопних вічок металеві баночки.

18 лютого активісти УЕА «Зелений Світ» передали на бахмутський фронт посилок від столичної школи №317, у яких знаходяться хімічні грілки, ліки, кава та чай, смаколики, шкарпетки та інші необхідні речі. Також військовим волонтерам на бахмутський фронт передали від Всеукраїнського об'єднання ветеранів окопні свічки та мед з пасіки голови УЕА «Зелений світ» Юрія Самойленка.

РФ ЗАВДАНО УКРАЇНІ ЗБИТКІВ НА 10 ТРИЛЬЙОНІВ ГРИВЕНЬ

За попередніми підрахунками, над-
рам України внаслідок повномасштабної
збройної агресії РФ завдано збитків на 10
трильйонів гривень.

Як повідомили в Міністерстві захисту
довкілля та природних ресурсів України,
на сьогодні прийняті та зареєстровані в
Мін'юсті сім методик, згідно з якими
підраховуються збитки, яких завдала до-
вкілля війна Росії проти нашої країни.

«Зокрема, за чотирма напрямками
вже підраховуються збитки. Це — зем-
ля, ґрунти, атмосферне повітря, водні
ресурси. Держекоінспекція працює в
цьому напрямку, і вже нараховано майже
2 трильйони гривень збитків. І це тільки по-
чаток, бо ще дуже багато роботи. Ще треба
підраховувати збитки, що стосуються лісів,
природно-заповідного фонду», — розповів
начальник відділу екологічного контро-
лю Управління екологічного контролю
та методології Міндовкілля Олександр
Ставнійчук.

За даними Міністерства захисту дов-
кілля та природних ресурсів, завдана
Росією шкода екології України оціню-
ється в 2 трильйони гривень, за рік повно-
масштабної війни вже задокументовано
понад 2,3 тис. злочинів проти природи.
Майже 500 тис. га сьогодні під окупацією
або перебувають у зоні бойових дій. 2,4
млн га лісів вже звільнені та потребують
відновлення.

ЗАПОРІЗЬКУ АЕС БІЛЬШЕ НЕМОЖЛИВО ЗАХИСТИТИ

Генеральний директор Міжнародного
агентства за атомної енергії (МАГАТЕ) Ра-
фаель Гроссі заявив, що тимчасово окупо-
вану ЗАЕС більше неможливо захистити.
Як повідомляє SkyNews, такі слова Гроссі
сказав після візиту на станцію.

За його словами, кількість військ у
регіоні, де розташована АЕС, значно
збільшилася, тому її більше неможливо
захистити.

«Очевидно, що в усьому цьому регіоні
посилиється військова активність. Тому
захистити станцію неможливо», — сказав
Гроссі.

Зазначається, що це був другий візит
голови МАГАТЕ до Запоріжжя після того,
як Росія розпочала повномасштабне втор-
гнення в Україну в лютому минулого року.
Його метою було «з перших вуст оцінити
серйозну ситуацію з ядерною безпекою
та охороною на об'єкті».

Крім того, Гроссі відвідав Запоріжжя,
де із президентом України також
обговорювалася тема захисту окупованої
Росією Запорізької АЕС та її персоналу.

Зеленський наголосив, що чим довше

триватиме російська окупація Запорізької
атомної станції, то більшою буде загроза
безпеці України, всієї Європи та світу.

ЗБИТКИ ДОВКІЛЛЮ КИЄВУ ТА ОБЛАСТІ ВІД ВІЙНИ

Війна за 10 місяців завдала довкілля
Києву та області збитків на 47 мільярдів
483 мільйони гривень, повідомили у Дер-
жавній екологічній інспекції Столичного
округу.

На жаль, навколишнє середовище є
мовчазною жертвою збройних конфлік-
тів. Зокрема, земельним ресурсам Сто-
личного регіону завдано збитків на 669
мільйонів гривень внаслідок засмічення
та забруднення через руйнування, спри-
чинені військовою агресією рф.

З перших днів повномасштабного
вторгнення рф Державна екологічна
інспекція Столичного округу розпочала
роботу з фіксації злочинів окупанта проти
довкілля.

Вже у квітні 2022 року здійснили
перші огляди місць, де ворожі снаряди
завдали найбільшої шкоди навколиш-
ньому середовищу.

Після деокупації екоінспектори Сто-
личного округу в рамках залучень до
кримінальних проваджень здійснюють
регулярні виїзди на місця військових
екозлочинів на території Київської об-
ласті та Києва.

Лише пожежа від обстрілу складів
під Києвом завдала понад 32 мільйони
гривень збитків довкілля України. Тоді
в повітря потрапили 10 тисяч тонн шкід-
ливих речовин.

А ракетна атака росіян 10 жовтня 2022
року завдала збитків столичному парку
Шевченка на понад 2 мільйони гривень.
Внаслідок обстрілів були знищені 6 дерев
породи каштан і береза, 106,4 кв. м. газо-
ну та пошкоджені ще 5 каштанів.

ТВАРИНИ З ПРИФРОНТОВИХ ЗОН ПОТРЕБУЮТЬ ЛІКУВАННЯ

В умовах продовження руйнівної ві-
йни Росії проти України кожного місяця
понад тисяча тварин з прифронтових зон
потребують серйозного лікування. Про це
за результатами проведеного досліджен-
ня повідомила зоозахисна організація
UAnimals.

«Йдеться як про хатніх, так і про диких
і свійських тварин. До того ж, з повно-
масштабним вторгненням побільшало
покинутих безпритульних собак та котів,
частина з яких потрапляють під машини
і потребують складних операцій. Ми на-
голошуємо, що кожне життя важливе.
Тварини стали заручниками цієї війни і не
можуть обійтись без нашої допомоги. Ми
вдячні всім, хто долучається до ініціатив і
акцентуємо, що не буває малої допомоги.
Кожен ваш внесок допомагає рятувати
життя», — йдеться в повідомленні.

Щоб забезпечити медичну допомогу
постраждалим від війни тваринам, мережа
магазинів MasterZoo та Всеукраїнський
гуманістичний рух UAnimals за підтримки
Visa запускають другу хвилю благодійно-
го проекту «Лапка турботи».

Зазначається, що перша хвиля про-
екту «Лапка турботи» тривала протягом
серпня-жовтня 2022-го. У рамках ініціа-
тиви було зібрано понад півмільйона гри-
вень. За ці кошти зоозахисникам вдалося

простерилізувати та вакцинували 251 тва-
рину у Запоріжжі, Чернівцях, Куп'янську,
Добропіллі, Дружківці, Кропивницькому
та Шостці. Ще понад 400 тварин отримали
допомогу у закупівлі ліків, препаратів для
обробки, лікувальних кормів, пелюшок
та памперсів.

Наразі понад 80 видів тварин в Україні
перебувають на межі зникнення через
збройну російську агресію. Протягом пер-
ших місяців вторгнення росіяни встигли
окупувати 8 заповідників і 12 національ-
них парків.

Через повномасштабне вторгнення
РФ в Україну у притулках кількість без-
домних тварин збільшилася на 60% від
початку 2022 року.

РОСІЙСЬКІ ЗМІ ЗАКЛИКАЮТЬ ЗНИЩУВАТИ УКРАЇНСЬКІ АЕС

Російські новинні агрегатори закли-
кають завдавати ударів по електричній
інфраструктурі, що підтримує українські
атомні електростанції (АЕС).

Вони стверджують, що це «завдасть
збитків у багато разів більше, ніж останні
кілька масованих ракетних ударів», за-
уважують аналітики Інституту вивчення
війни (ISW).

Зокрема, новинний інтернет-ресурс
Readovka заявив своїй аудиторії, що на-
раховує майже 1,7 мільйона підписників,
що російським силам необхідно при-
ділити першочергову увагу виведенню
з експлуатації зовнішньої електричної
інфраструктури АЕС в надії, що це при-
зведе до аварійного відключення атомних
електростанцій в Україні.

«Readovka заявив, що знищення таких
цілей для трьох українських АЕС за межами
окупованих росією територій «завдасть
збитків у багато разів більше, ніж останні
кілька масованих ракетних ударів». ...
Readovka раніше виступав за такі удари, за-
уважуючи, що масовані ракетні удари росії
не призвели до бажаного ефекту капітуляції
українського уряду», — йдеться у звіті.

Найбільша АЕС Європи, Запорізька
АЕС, як і її місто-сателіт Енергодар з по-
чатку повномасштабної війни перебува-
ють під російською окупацією. Російські
окупанти обстрілюють територію станції,
створюючи ризики ядерної катастрофи.
Наразі на станції знаходяться експерти
Міжнародного агентства за атомної енергії,
яке прагне — поки безуспішно — створити
на станції безпечну зону.

В ООН УХВАЛИЛИ ІСТОРИЧНЕ РІШЕННЯ

Країни-члени ООН дійшли згоди щодо
Угоди про захист Світового океану, пере-
говори про яку йшли більше 10 років. Про
це повідомляє BBC.

Нова угода передбачає, що 30% морів
потраплять під дію захисних заходів до
2030 року, що дозволить відновити їх
екосистему.

Востаннє міжнародна угода про за-
хист океану була підписана аж у 1982 році.
Прийнята тоді Конвенція ООН з морсь-
кого права ввела поняття міжнародних
вод, де всі країни можуть ловити рибу.
В результаті морське життя за межами
заповідних територій, які склали всього
1,2% від загальної площі морів, опинило-
ся під загрозою — через надмірний вилов
і зміни клімату.

НЕЗАБОРОМ НА КИЇВЩИНІ З'ЯВИТЬСЯ ЛАНДШАФТНИЙ ЗАКАЗНИК «РІЧКА-ГЕРОЙ ІРПІНЬ»

У травні 2022 р. голова УЕА «Зелений Світ» Юрій Самойленко звернувся до Президента України Зеленського В.О., голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О., прем'єр-міністра України Шмигала Д.А., голови Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування Бондаренка О.В. та до голови постійної комісії з питань екології, природокористування, мисливства, водних ресурсів, ліквідації наслідків Чорнобильської аварії та інших надзвичайних ситуацій Київської обласної ради Титикала Р.С. щодо створення меморіально-природного комплексу «Річка-Герой Ірпін».

Зокрема голова Української екологічної асоціації «Зелений Світ» пропонував ухвалити рішення про створення меморіально-природного комплексу «Річка-Герой Ірпін», до якого разом зі Змієвими валами під Білогородкою увійшли б заплава та річище річки Ірпін. Такий захід посприяв би не лише патріотичному вихованню молоді та збереженню історичної пам'яті героїчного захисту столиці від рашистів, а й зберегло б природно-рекреаційну цінність річки Ірпін у майбутньому для Києва й області.

Ще за часів древньої Русі у 1321 (або 1322) на річці Ірпін відбулася легендарна битва між литовсько-руською армією Гедиміна та дружиною Київського князівства під проводом київського князя Станіслава — васала Золотої Орди (ця династія отримала Київ з допомогою хана Токти бл. 1300/1301рр.). Литовсько-руські війська перемогли. Це був один з кроків до визволення Русі від влади Золотої орди.

Захисне призначення долини Ірпеня ще раз продемонстровано в наші дні, коли захисники Києва підірвали міст через Ірпін, а споруджений насадками Золотої Орди понтонний міст через річку знищили. В результаті ворожі війська вперлися в залиту талою водою болотисту долину річки-рятівниці, що тисячоліттями захищала Київ. Якби не річка Ірпін, втрати українських захисників могли б бути значно більшими.

Довгий час річка занежувалася, а згодом була перетворена на стічну канал, її заплава осушена і сама річка була

практично вбита. Знищення лісів, які затримують вологу, призводить до обміління річок. Вздовж річки Ірпін лісів наразі практично не залишилося. Керівництво

місцевого значення. Біля сіл Неграші та Музичі на території Білогородської сільської територіальної громади з цією метою виділено 37,6 га землі.

Роман Титикало акцентував, що кінцева мета створення заказників полягає у збереженні і примноженні популяцій цінних видів флори й фауни водного об'єкту державного значення річки Ірпін та її притоків та чіткий контроль щодо водохоронних зон.

Незабаром у Київській області з'явиться новий об'єкт природно-заповідного фонду — ландшафтний заказник «Річка-Герой Ірпін». Мова йде про територію вздовж русла річки Ірпін на землях Білогородської ОТГ, загальною довжиною 19,7 км та площею 198 га. Білогородська сільська рада цю ініціативу вже погодила. Лишається дочекатися рішення Департаменту екології Київської облдержадміністрації.

У свою чергу, Роман Титикало завжди був послідовним прихильником розширення територій природно-заповідного фонду в області. Ще в травні 2021 року він інформував про те, що на Київщині налічується 238 територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальною площею 344,9 тис. га, що складає 10,41% від адміністративної площі області. При цьому, у більшості країн Європи площі, зайняті природно-заповідними територіями, становлять у середньому 15% території.

Нагадаємо: 15.11.2022 сесія Київської обласної ради прийняла рішення про створення 4 нових об'єктів природно-заповідного фонду загальною площею близько 45 га.

Під охорону держави взяли місця зростання рідкісних червонокнижних видів рослин: підсніжника, коручки, любки, гніздівки, плауна річного.

Створені такі заповідні об'єкти:

1. Заповідне урочище «Катюжанське».
2. Ботанічна пам'ятка природи «Горобівська».
3. Ботанічна пам'ятка природи «Романівське гало».
4. Ботанічна пам'ятка природи «Урочище Мутвиця».

МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
(МІНДОВКІЛЛЯ)

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, м. Київ, 03035, тел.: (044) 206-31-00, (044) 206-31-15,
факс: (044) 206-31-07, E-mail: info@mer.gov.ua, ідентифікаційний код 43672853

На № _____

Міністерство культури та інформаційної політики України

Щодо створення меморіально-природного комплексу

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України надало для розгляду в межах компетенції звернення Української екологічної асоціації «Зелений світ» від 14.05.2022 № 4-05/22 щодо створення меморіально-природного комплексу «Річка-Герой Ірпін», яке надійшло на розгляд листом Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування від 31.05.2022 № 04-15/11-2022/88439 (додається).

Про результати розгляду просимо інформувати Українську екологічну асоціацію «Зелений світ» та Міндовкілля.

Додаток на 3 арк. в 1 прим.

Заступник Міністра Олександр КРАСНОЛУЦЬКИЙ

міста Ірпін в найближчій перспективі хотіло заплаву річки забудувати. Ще рік-два — і річка Ірпін вже була б схована у колекторі, а її заплава була б забудована й заасфальтована.

Настав час вшанувати природні об'єкти, які зіграли величезне значення у захисті нашої країни, зокрема — створити меморіально-природний комплекс «Річка-Герой Ірпін», аби врятувати річку від остаточного знищення, під охорону також можна було б взяти Змієві вали, що перебувають по сусідству, в районі Білогородки, які в березні 2022 р. також зупинили просування ворожих танків під Києвом.

Саме тому й пропонується розглянути можливість створення такого проєкту меморіально-природного комплексу «Річка-Герой Ірпін», як комплекс об'єктів природно-заповідного фонду та історичної спадщини Київщини.

І поки чиновники шукали, як поховати проблему, в березні 2023 р. депутат Київської обласної ради від «Європейської Солідарності», адвокат Роман Титикало повідомив, що у Бучанському районі Київської області створять гідрологічний заказ-

КИЇВЩИНА СТАНЕ ОФІЦІЙНО СТАРІШОЮ

28 грудня у Київській обласній раді під головуванням заступника голови ради Тетяни Семенової відбувся круглий стіл щодо ідеологічного визначення історичної дати заснування Київщини.

До участі в обговоренні були запрошені: депутат Київської обласної ради Роман Титикало, заступник голови Київської обласної державної адміністрації Олег Торкунов та директор Департа-

менту культури та туризму КОДА Анна Куценко, ректор Університету Григорія Сковороди в Переяславі Віталій Кошур, провідний науковий співробітник Інституту історії України НАН України Тарас Чухліб, голова Київського обласного об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка Євген Букет, голова Секретаріату Всеукраїнського об'єднання ветеранів Віктор

Ткаченко, директор Державного архіву Київської області Соф'я Каменева.

Заступник голови Київської обласної ради Тетяна Семенова звернулася до учасників зібрання: «Сьогодні, коли українці героїчно чинять опір повномасштабному російському вторгненню на територію нашої держави, як ніколи, гостро постало питання відмови від усього імперського та тоталітарного спадку. У нас є своя історія, яка має тисячолітнє коріння. Ми просто не маємо права відзначати День Київщини за сталінською постановою 1932 року — року, коли наш народ переживав геноцид, голод».

Після жвавих дискусій та обговорень, присутні висловили своє бачення щодо нової дати заснування Київщини. Також домовлено, що Київська обласна рада, на основі сьогоднішньої наради підготує відповідне обґрунтування з юридичним фактажем для подальшого обговорення та прийняття відповідного рішення.

КРИЗА ЕНЕРГЕТИЧНОГО ЖАНРУ...

*В. Уса-
тенко, го-
лова комісії
з питань
енергетики
та Чорно-
бильських
проблем,
член Зеле-
ної Ради УЕА
«Зелений
Світ»*

Частина 1. День як ніч.

Варварське знищення військами РФ енергетичної інфраструктури в Україні є логічним продовженням загарбницької політики Росії в сучасних умовах.

Нанесення максимальної гуманітарної шкоди населенню України всіх національностей, незалежно від віку, статі і віросповідання є змістом цієї політики. Оскільки для планування ракетних ударів по об'єктах критичної інфраструктури використовувалися матеріали союзних відомств, що містили всі характеристики, координати і вміст найбільш вразливих частин цих об'єктів, ми маємо такі важкі наслідки атак. Більше того, проведені реформи і зміни форми власності і управління в енергетичному господарстві призвели до знищення багатьох функцій служб оперативного реагування, локалізації і ліквідації аварій в енергоустановках і відомчих майстерень з ремонту енергетичного обладнання. Зокрема, ремонт трансформаторів з ушкодженнями всіх видів був успішним в 85%. В умовах України, коли обсяг генерації знижений майже втричі, значна частина обладнання не задіяна і може бути використана для заміни і ремонту пошкодженого обладнання на діючих об'єктах. Для використання цього обладнання, в умовах воєнного стану потрібне рішення РНБОУ про його націоналізацію і рішення Уряду про включення цього обладнання і матеріалів до аварійного резерву оперативного-ремонтних служб. Забезпечити ремонтні підрозділи підйомно-транспортними, землерийними машинами, мобільними електростанціями, зварювальними апаратами, компресорами, утєпленими КУНГами, польовими кухнями і майстернями, відповідним спецодягом, захисними засобами і спецінструментами, засобами зв'язку і надання першої медичної допомоги. Включити до складу ремонтних бригад саперів з відповідним обладнанням для пошуку і знешкодження вибухових пристроїв. Реалізація цих заходів буде адекватною реакцією на атаки і диверсійні акти ворога. Для ремонту і відновлення трансформаторів, високовольтних вимикачів, приладів захисту, контролю і зв'язку створити поточні лінії на профільних заводах і майстернях, організувати досконалий технологічний нагляд за процесом ремонту і відновлення функцій обладнання. Ще необхідно визначити або утворити центральний орган оперативного реагування, локалізації та ліквідації аварій в енергоустановках України, що здійснює функції головної оперативної особи з управління процесом локалізації і ліквідації аварій в енергоустановках, незалежно від форми власності

чи відомчої належності...

Все це стосується тільки термінових дій, спрямованих на локалізацію шкоди, завданої частині електроенергетичного господарства, і по мірі активності бойових дій ситуація може ускладнитися, якщо до цілей агресора додадуться інші сфери забезпечення життєдіяльності країни. Якщо подивитися крізь призму подій з захопленням об'єктів зони відчуження Чорнобильської АЕС, Запорізької АЕС, Запорізької ТЕС та Каховської ГЕС стане зрозумілим, що система фізичного захисту режимних об'єктів в Україні не функціонує, відповідно охорона і оборона їх не здійснюється. Я з відомих причин не можу називати об'єкти, від функціонування яких залежить безпека і благополуччя громадян України, але питання утворення ефективної системи фізичного захисту, охорони і оборони цих об'єктів має бути пріоритетом для РНБОУ.

Частина 2. Пошук прийнятної моделі.

Періодичне руйнування критичної для життя людей інфраструктури України варварськими ордами зі сходу будуть продовжуватися до моменту втрати сенсу витрачати дорогу вибухівку на перемелювання мертвих руйн. Адекватною реакцією на знищення систем енергозабезпечення, водопостачання, промислового та аграрного потенціалу, побутових умов і транспортної інфраструктури є заходи з локалізації та ліквідації аварій і відновлення функціонування систем життєзабезпечення населення. Одночасно вразливість цих систем ставить перед нами завдання якісної модернізації системи господарювання і укладу життя з метою мінімізації існуючих і майбутніх ризиків, з урахуванням екологічних та кліматичних складових. Для досягнення цих цілей важливим завданням є зниження енергоємності економіки на порядку денному. Оскільки головною причиною високої енергоємності нашої економіки є катастрофічне технологічне відставання галузей вітчизняної промисловості від західних аналогів, варто післявоєнну відбудову почати з впровадження найкращих світових досягнень як нормативів для України.

Наступними важливими заходами повинні стати: модернізація середовища проживання і життєдіяльності людини до найкомфортнішого стану, доведення якості продуктів харчування та питної води до рівня найвищої безпечності, утворення довкола всіх місць постійного проживання людей рекреаційних зон, винесення за межі населених пунктів промислових підприємств, транспортних магістралей та трубопроводів, аеродромів, складів та сховищ вибухових матеріалів, хімічних речовин і радіоактивних ізотопів.

Модернізація житла є важливим елементом забезпечення безпеки життя людини і її проживання в умовах, що забезпечують середню тривалість життя в здоровому стані до рівня 85 років. Такі функціональні вигоди як освітлення, сигналізація, зв'язок, Інтернет, телебачення, оповіщення, відео спостереження і т.п. можливо забезпечити використанням автономної «балконної» чи навіть «віконної» сонячної електростанції. Основними споживачами підведеної енергії

залишаються функції сезонного обігріву чи охолодження житла, приготування їжі, зберігання продуктів у холодильнику чи морозильнику, прання, підігрівання води та прибирання при використанні пилососу. В багатоквартирних будинках вище 5-ти поверхів ліфтове господарство є споживачем енергії першої категорії, тобто потребує доступного резервного живлення у випадку відключення основного.

Найбільш досконалими і ефективними опалювальними приладами на цей час є автоматичні системи кліматичного контролю на основі водно-повітряних чи повітряно-повітряних теплових насосів. Енерговитрати на опалення приміщення певних розмірів складають всього 20% від енерговитрат традиційних опалювальних приладів. Для широкого впровадження таких приладів потрібно залучення японських корпорацій, що спеціалізуються в цій сфері до програм модернізації житла в Україні.

Нам потрібно створити інфраструктуру життєзабезпечення громадян на території України, що зберігає свою стабільність за будь-яких гіпотетичних негараздів, яка належить самим громадянам і яку вони будуть захищати від будь-яких посягань. Тобто, замість єдиної енергосистеми, що має властивості потерпати від системних аварій до всеохоплюючих катастроф внаслідок природних лих чи диверсійних актів, ми повинні створити безліч спеціалізованих енергетичних систем. Кімнатних, квартирних, будинкових, квартальних, районних, лікарняних, ресторанних, заводських, фермерських і т.п., кожна з яких виконує повністю чи частково свої функції і має опції автономної чи спільної роботи з іншими системами. Окремою програмою має вирішуватися проблема стабільного функціонування системи енергозабезпечення залізниць, тягових підстанцій і контактної мережі, а також підстанцій і контактної мережі міського електротранспорту.

Має бути суттєво обмежена встановлена потужність електростанцій з одночасним збільшенням їхньої кількості та обмежена потужність блоків на електростанціях з одночасним збільшенням кількості маневрових енергоблоків і пікових додатків до основних енергоблоків. Відповідні обмеження потужності спричинять до зменшення потужності, класу напруги, ваги і аварійності основного обладнання підстанцій, що значно прискорить локалізацію і ліквідацію аварій.

Електростанції мають проектуватися на термін їх експлуатації, що не перевищує 20 років, з метою недопущення перевиснення межі їхнього фізичного і морального старіння. За цей час електростанція має окупили всі витрати будівництва, експлуатації, страхування, зняття з експлуатації і компенсації шкоди навколишньому середовищу.

Найбільшою проблемою в енергетиці є правильний вибір шляху розвитку. За своєю суттю енергетика не може існувати як монокультура. Пряме спалювання вугілля в топках електростанцій, з причини утворення шкідливих викидів в складі відпрацьованих газів і шкідливих елементів в золовідвалах ТЕС дискредитувало вугільну

Початок на ст. 6

енергетику, атомна енергетика через проблеми з радіоактивними відходами та відпрацюванням ядерним паливом, відкладеними рішеннями проблем безпеки, відсутності пояснень щодо можливості окупності АЕС та відсутності коштів для безпечного зняття їх з експлуатації втрачали перспективу розвитку. ГЕС є наочним свідченням того, що рівнинні ріки, на яких вони розміщені, мають зникнути з карти як географічний факт.

Для визначення доступності та якості енергетичної сировини використаємо показник EROI (energy return on investment) — енергетична рентабельність.

Так, для вугілля EROI = 80

Для нафти/газу EROI = 35

Для ядерного палива EROI = 15

Біопаливо EROI = 0,8 – 1,0

Якщо для даного ресурсу EROI менше або дорівнює 1, то цей ресурс поглинає енергію.

Враховуючи обсяги розвіданих ресурсів вугілля в Україні та взявши до уваги, що існують серйозні обмеження, які стосуються вуглецю, і виник запит на обмеження генерації електроенергії на основі вугілля і газу, довелося звернутися до офіційних матеріалів економічної і соціальної ради ООН, в яких група експертів з систем чистого виробництва енергії на сімнадцятій сесії 6-8 жовтня 2021 року розглянула п.4 порядку денного і засвідчила, що ці обмеження — дуже спрощена реакція, оскільки існують технології використання вугілля і газу, які здатні скоротити викиди вуглецю майже до нуля і досягнути високого ККД енергетичних установок. Це:

а) Використання технології газифікації вугілля для виробництва електроенергії та комбінованого способу виробництва тепло і електроенергії.

Переваги цього способу — потенційно більш економічний спосіб видалення CO₂ при більш високій ефективності циклу, порівняно з системами прямого спалювання вугілля;

б) Паливні елементи для комбінованого виробництва тепло і електроенергії;

в) Використання технології газифікації вугілля для виробництва хімічної продукції та палива майбутнього;

г) Отримання з вугілля критичних матеріалів, рідкоземельних елементів і неенергетичних продуктів.

Враховуючи високий коефіцієнт корисної дії процесу генерації електроенергії (58–64%) і отримання великої гами продукції критичного значення. Бажано

виконувати проектування виробничих хімічно-енергетичних комплексів у приміських зонах, керуючись міркуваннями логістики і безпеки. Практично це можуть бути виробничі модулі, прилаштовані до модульної парогазової ТЕС з встановленою потужністю до 1,2 ГВт ел. і з кількістю енергоблоків до 8. Маневрові електростанції на базі поршневих двигунів, що працюють від паливних елементів, з генераторами від 2-х до 20 МВт можна розміщувати в міській смузі, в місцях, що потребують покриття пікових навантажень.

Додатково до вищезазначених заходів і засобів енергетичного господарства необхідно створити виробничі потужності для виготовлення екстремальних джерел енергії. В сучасних умовах зразком таких джерел є безпечні, ефективні і економічні обігрівачі Керопа виробництва Японії та Південної Кореї. Вони компактні і легкі. Вони випромінюють тепло і світло. Також їх використовують як компактну плиту для підігріву чи приготування їжі. Також вони будуть корисними для військових, в польових умовах.

Частина 3. Управління та регулювання.

Основні принципи, покладені в основу функціонування енергетичного господарства, є простими і зрозумілими. Так, принцип доцільності визначає, що всяка діяльність, користь від якої не перевищує заподіяної нею шкоди, повинна бути припиненою. Отже, енергетика є суб'єктом практичної діяльності, тобто вона функціонує з метою отримання прибутку. Кожна електростанція, її інфраструктурні і передаточні пристрої, повинні мати свій термін окупності, тобто повернення кредитів інвестору і передача йому частини отриманого прибутку, які інвестор може витратити на нові прибуткові проекти. А якщо роль інвестора відіграє держава, то якими механізмами вона користується для розширеного відтворення своїх функцій за

рахунок прибутку від раніше здійснених проектів?

Наприклад нафтопроводу Одеса — Броди. Або нафтового терміналу в Одесі. Або за впровадження вітроенергетики. Чи сонячних панелей? Чи Дністровської ГАЕС? Чи енергоблоків ХАЕС і РАЕС? Від сухого сховища відпрацьованого ядерного палива на ЗАЕС? Чи в зоні відчуження ЧАЕС? А чим тоді компенсується шкода від знищення малих річок, русла яких перерізані дюкерами прибуткової газотранспортної системи. Чи втрачене судноплавство на великих ріках зіпсованих гідроелектростанціями, що працюють непомітно від паливно-енергетичного балансу України. Мабуть, я, за той час, що мені відпущений в житті, швидше побачу поминки по Україні, ніж почую відповіді на ці питання. Функції управління і регулювання енергетики належать 17-ти органам центральної влади під наглядом Кабінету Міністрів України. А от НАБУ, Генпрокуратури, НАЗК та ін. забули включити до переліку. А вони й радють.

Але для підвищення загальної ерудиції мушу зазначити, що енергетика потребує державного управління. Оперативного. Це питання режимів, перетоків потужності, локалізації і ліквідація аварійних ситуацій. І потребує регулювання.

Регулювання включає в себе функції нормування, ліцензування установок і персоналу та нагляд за дотриманням умов і меж ліцензій. Технічне регулювання передбачає нагляд за дотриманням Правил облаштування електроустановок, та Правил технічної експлуатації електроустановок. Регулювання безпеки здійснюється згідно з Правилами техніки безпеки при експлуатації електроустановок. Всі інші органи управління і регулювання, комітети, агенції і комісії на кшталт НКРЕКП, ГАР ПОК і т.п. — звичайний баласт. Виведення енергетики з кризи можливе, якщо позбутися баласту нефункціональних органів управління і регулювання, модернізувати технічний склад енергетики і адаптувати енергетичне господарство до потреб суспільства, яке має прийняти це господарство на свій баланс. Електроустановки промисловості мають бути адаптовані до спеціалізації свого профілю і відповідності загальним технічним нормативам і правилам. Уряд України має відійти від практики пристосування під псевдо галузеву систему управління і прийняти на себе відповідальність за стійке і ефективне функціонування держави.

21.12.2022

РОСІЯ ЗАДАЛА ЗБИТКІВ УКРАЇНСЬКІЙ ПРИРОДІ МАЙЖЕ НА 2 ТРИЛЬЙОНИ ГРИВЕНЬ

Росія за рік повномасштабної війни завдала шкоди українській природі на 1,9 трильйона гривень.

Про це повідомляє прес-служба Міністерства захисту навколишнього середовища та природних ресурсів, посилаючись на голову відомства Руслана Стрільця.

«За рік повномасштабної війни ми з фахівцями Держекоінспекції вже задокументували понад 2,3 тис. злочинів проти

природи. Розмір збитків сягає майже 1,9 трильйона гривень», — цитує прес-служба Стрільця.

За його словами, не кожна європейська країна має таку кількість лісу, яку росіяни знищили в Україні. Майже 500 тис. га сьогодні під окупацією або перебувають у зоні бойових дій. 2,4 млн га лісів вже звільнені і потребують відновлення.

Стрілець зазначив, що за рік п'ята частина українського заповідного фонду відчула на собі наслідки бойових дій. Під окупацією знаходиться 10 національних природних парків, 8 заповідників, 2 біосферних заповідників.

«Близько 600 видів фауни і 750 видів

флори опинилися під загрозою знищення. Це, зокрема, і червонокнижні види. Вже маємо близько тисячі зафіксованих випадків смерті дельфінів на узбережжях України, Болгарії та Туреччини», — констатував міністр. Крім того, в зоні бойових дій — найбільш промислово розвинена частина України. Окуповано 132 родовища корисних копалин. Збитки галузі за рік сягають 7,76 трлн гривень.

Він зазначив, що росія своїми діями сприяє і посиленню кліматичної кризи, з якою бореться весь світ. Через дії країни-агресора маємо справу з додатковими прямими викидами CO₂ в атмосферу — а це близько 33 млн тонн.

ДМИТРО ПАВЛИЧКО – МИТЕЦЬ, ПОЛІТИК, ДИПЛОМАТ, ЛЕГЕНДА УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Ще недавно вітав на сторінках Фейсбуку із 93 Днем народження нашого дорогого друга, письменника, дипломата, політика, громадського діяча Дмитра Васильовича Павличка. Щиро бажав йому міцного здоров'я та сил, незламності й стійкості у життєвій боротьбі, сімейного затишку і дружньої підтримки.

А геть недавно висловлював щемний жаль, біль та співчуття рідним і близьким Героя України, засновника Народного руху України та Товариства української мови, а, зрештою, й держави України, визначного поета, дипломата і громадського діяча Дмитра Павличка у зв'язку з його смертю.

Україна втратила свого величного сина і патріота. Це тяжка втрата й для усієї екологічної громади. Українська екологічна асоціація «Зелений світ» разом з Дмитром Павличком боролася за українську незалежність у кінці 1980-х — початку 1990-х, а потім, впродовж понад 30 років захищала державність України.

Дмитро Павличко вітає УЕА «Зелений світ» із 30-літтям

Велич Дмитра Васильовича важко переоцінити. Він був у найгарячіших точках політичного фронту. Виступав на мітингах, у шкільних та студентських колективах, розмовляв з різними людьми, несучи не лише художнє слово, а й українську національну ідею та впевненість в українській перспективі.

Ми часто «пересікалися» то під дахом Верховної Ради, то на масових заходах, то у середовищі борців за незалежність України. Він завжди мав влучне слово і молодецький емоційний вогонь.

Ось як згадує про свого друга Юрій Щербак, голова Української екологічної асоціації «Зелений світ» 1990—1992 рр.,

народний депутат СРСР, член опозиційної Міжрегіональної депутатської групи, очолюваної академіком Андрієм Сахаровим, перший Голова Партії зелених України,

перший міністр охорони навколишнього середовища незалежної України (1991—1992), член Ради Національної Безпеки України:

«Потім з'явився знаменитий фільм «Мікрофон», де показаний цей мітинг, і я пишаюся, тому що це — справжня історія України: перший за 7 років вільний антикомуністичний мітинг у Києві. Пам'ятаю, Павличко каже: «Юрку, ти знаєш, що там стоять за нами снайпери», — там, біля стадіону, школа була (я колись там вчився!) і там на даху стояли якісь люди. Ну а, звичайно, там задіяний був, мабуть, полк КГБ — відстежували, тому, що все це вперше було.

До речі, Павличко тоді проголосив необхідність організації Народного фронту

Дмитро Павличко на Установчому З'їзді Народного руху України, 1989 р.

на кшталт балтійських народних фронтів. І це був знаменитий мітинг, коли люди відчули, що може щось вільно відбутися. І коли побачили, що нас не перестріляли, нас не посадили, хоча тиск відчувався великий, по різних каналах ішов цей тиск. Люди повірили, що може щось змінитися, тому що люди були залякані, і не просто

Дмитро Павличко на трибуні мітингу в Києві 1990 р.

було зрушити їх з місця.

... І тому мені було приємно, коли Кравчук Леонід Макарович доручив поїхати до Польщі. Ми поїхали втроєх: Зленко — міністр закордонних справ, Павличко — голова комісії із закордонних справ Верховної Ради і я.

Павличко, відомо — дуже полум'яна людина, гаряча людина. Його ці всі виступи з національно-демократичного спрямування звучали дуже голосно. Він поставив дуже гостро питання про визнання нас, України, а з нами вів розмови Скубішевський, міністр тодішніх закордонних справ Польщі, — це один із найкращих знавців міжнародних справ. Це юрист високого класу. І він сказав, що «ми Вас визнаємо, але не зараз».

До речі, хочу сказати, що запам'яталася така деталь, яка наші серця дуже зворушила. Ми прилетіли в Окенче, в нас був спецлітак. Це ж було десь у вересні місяці 1991 року, Радянський Союз формально ще існував... Синьо-жовті прапори висіли в аеропорту. І Павличко каже: «Юрко, дивися, ти бачиш, це заради цієї миті варто було прожити все життя, щоб побачити у Варшаві...», — ну, він розумів, що то є, і я розумів прекрасно, бо він знав Польщу і я знав, ми з ним вдвох, бо ми часто з ним займалися польськими справами по Спілці письменників. І їздили не один раз туди з делегаціями. Знаємо, що таке синьо-жовтий прапор в серці Польщі».

Дмитро Павличко завжди залишиться у наших серцях, як символ тої важкої епохи боротьби за українську

Дмитро Павличко серед депутатів Київради першого скликання

державність, яку нині боронять на кривавій війні ціною власного життя нові борці, котрі виростили на прикладі минулих поколінь, котрі всотали полум'яне слово Дмитра Васильовича. Світла пам'ять великому патріоту, талановитому поету, батьку та щирому товаришу. Я пишаюся тим, що на моєму життєвому шляху зустрілася така видатна людина.

**Голова УЕА «Зелений світ»
Юрій Самоїленко**